

mr Regter Strafadvocaat
T.a.v. de heer mr. K.D. Regter
Akerstraat 104
6417 BN HEERLEN

Datum 22 september 2014

Zaaknummer S 14/00487 H

Betreft: Brief inzake het verzoek om nader onderzoek op de voet van 461 Sv ingediend namens de veroordeelde [verzoeker] door mr. K.D. Regter

Geachte heer Regter,

Bij schrijven van 21 januari 2014 heeft u zich gewend tot de procureur-generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden met een verzoek tot het verrichten van nader onderzoek naar het bestaan van gronden voor een herziening van de onherroepelijke veroordeling van uw cliënt, [verzoeker]. Bij arrest van 2 november 2007 heeft het gerechtshof te Den Bosch [verzoeker] veroordeeld tot een gevangenisstraf voor de duur van twee jaren, alsmede heeft het gerechtshof gelast dat [verzoeker] ter beschikking zal worden gesteld teneinde van overheidswege te worden verpleegd. De strafzaak betreft de verkrachting op 30 januari 2007 van [slachtoffer], een toentertijd zeventienjarige, verstandelijk gehandicapte jongeman. Bij arrest van 1 september 2009 heeft de Hoge Raad de uitspraak van het gerechtshof te Den Bosch vernietigd wat betreft de duur van de opgelegde straf, deze teruggebracht tot een jaar en elf maanden, en het beroep voor het overige verworpen. Daardoor werd de veroordeling van [verzoeker] onherroepelijk.

Tot het bewijs van dit delict heeft het gerechtshof gebruik gemaakt van de volgende bewijsmiddelen:

1. De aangifte van de vader van [slachtoffer], die meedeelde dat zijn zoon op 30 januari 2007 op verzoek van [verzoeker] naar [verzoeker] was toegegaan en bij terugkomst na ongeveer anderhalf uur zeer gespannen was en afwijkend gedrag vertoonde. Kort daarna kwam [verzoeker] boos hun woning binnenstormen. [Verzoeker] maakt denigrerende opmerkingen jegens [slachtoffer]. Nadat [verzoeker] was vertrokken zei zijn zoon: *"Hij heeft vies gedaan, papa."*
2. De verklaring van [slachtoffer] zoals afgelegd tijdens een studioverhoor.

3. De verklaring van de docente van [slachtoffer], over uitlatingen van [slachtoffer] aan haar met betrekking tot de verkrachting door [verzoeker], vergezeld van de mededeling dat zij [slachtoffer] nog nooit op een leugen heeft kunnen betrappen.
4. Een deskundigenrapport van het NFI d.d. 8 mei 2007, dat uitwijst dat in een bemonstering van de tailleband van de onderbroek van [slachtoffer] celmateriaal is aangetroffen. Het van dat celmateriaal gegenereerde DNA-mengprofiel bevat DNA-kenmerken die overeenstemmen met kenmerken in het DNA-profiel van [slachtoffer]. Onder de aanname dat de bemonstering van de tailleband daadwerkelijk celmateriaal bevat van [slachtoffer], heeft de deskundige een aantal DNA-kenmerken van een tweede celdonor afgeleid. De DNA-kenmerken in het DNA-profiel van [verzoeker] passen in dit afgeleide DNA-profiel. Dit betekent dat een deel van het celmateriaal in de bemonstering afkomstig kan zijn van [verzoeker]. De berekende frequentie van de afgeleide DNA-kenmerken van de bemonstering bedraagt kleiner dan één op één miljard.

In uw verzoek van 21 januari 2014 somt u een aantal aanknopingspunten op voor onderzoek.

Kort gezegd komt het erop neer dat u onderzoek wil doen verrichten naar (onder meer) de volgende vragen waarop het zaaksdossier het antwoord volgens u schuldig blijft:

- Droeg [slachtoffer] de door het NFI op sporen onderzochte onderbroek ten tijde van het delict?
- Wie is de mogelijke derde celdonor in bemonsteringen van deze onderbroek?
- Wie is de donor van de drie hoofdharen die in de onderbroek van [slachtoffer] zijn aangetroffen, en waarvan het haarpalet niet past in dat van [verzoeker] en [slachtoffer]?
- Droeg [verzoeker] de onderbroek die onder hem in beslag is genomen ten tijde van het delict? Kan [slachtoffer] alsnog worden geconfronteerd met foto's van die onderbroek?
- Kunnen de verbalisanten die de inbeslagneming op de plaats delict hebben verricht verklaren over de aanwezigheid van een plastic laken waarover [slachtoffer] heeft verklaard?

Voorts wijst u op tegenstrijdigheden tussen de verklaring van [slachtoffer] en zijn vader enerzijds en de verklaring van de docente van [slachtoffer] anderzijds over de dag dat [slachtoffer] had verzuimd van school. U wijst bovendien op de verklaring van uw cliënt, namelijk zijn mededeling dat de zuster van de vader van [slachtoffer] zou hebben meegedeeld

dat de vader haar had verteld dat [slachtoffer] de boel bij elkaar had gelogen en ten onrechte [verzoeker] als dader had genoemd.

Bij brief van 30 januari 2014 heb ik uw verzoek ter advisering in handen gesteld van de Adviescommissie afgesloten strafzaken (ACAS). Bij schriftelijk advies van 17 juli 2014 heeft de ACAS bij monde van haar voorzitter gemotiveerd waarom zij geen reden ziet voor nader onderzoek naar het bestaan van gronden voor een herziening van de veroordeling. Diezelfde dag is u een afschrift van dit advies toegezonden.

Bij brief van 1 september 2014 heeft u mij uw reactie op dit advies doen toekomen.

Ik zal puntsgewijs enkele aspecten van de zaak doornemen, waarin ik het advies van ACAS en uw commentaar daarop betrek.

Betreft de onderzochte onderbroek de onder broek die [slachtoffer] ten tijde van het delict droeg?

Zoals de ACAS heeft bevonden in haar rapport van 17 juli 2014 is de onderbroek van [slachtoffer] overeenkomstig protocol in beslag genomen bij gelegenheid van een zedenonderzoek op 31 januari 2007, de dag na het aangeven misdrijf. Ik deel de opvatting van de ACAS dat het onwaarschijnlijk is dat [slachtoffer] ten tijde van het delict een andere onderbroek droeg dan de inbeslaggenomen en onderzochte onderbroek. De omstandigheid dat met het resultaat van het DNA-onderzoek, zulks in het licht van de verklaring van [slachtoffer], een verband kan worden gelegd tussen uw cliënt, [verzoeker], enerzijds en celmateriaal dat aanwezig was in een bemonstering van de taille van de onderbroek van [slachtoffer] anderzijds, kan wel degelijk aan deze conclusie bijdragen. Dat zou alleen anders zijn indien voor de aanwezigheid van dit celmateriaal op die locatie een plausibele, alternatieve verklaring te geven is. Daarop kom ik terug.

De ACAS oordeelt dat betwijfeld moet worden of betrouwbare resultaten kunnen worden verkregen uit een verhoor van [slachtoffer], zeven jaar na dato, naar de vraag of [slachtoffer] deze onderbroek ook droeg tijdens het misdrijf. Dit door u verzochte nadere onderzoek is dan ook niet zinvol. Hierin volg ik de ACAS. Dat de ouderdom van het forensische spoor niet met forensische technieken kan worden vastgesteld doet daaraan uiteraard niet af. Die

omstandigheid is reeds meegewogen door het gerechtshof. Van nader onderzoek valt op dit punt ook niets te verwachten.

Een alternatieve verklaring voor de aanwezigheid van DNA-houdend materiaal van [verzoeker] in een bemonstering van de onderbroek van [slachtoffer]

U draagt in uw reactie op het ACAS-advies een alternatieve verklaring aan voor de aanwezigheid van [verzoeker]'s celmateriaal op de taille van de onderbroek van [slachtoffer], namelijk een bezoek van [slachtoffer] aan [verzoeker] de dag voorafgaande aan het aangegeven misdrijf, bij welke gelegenheid hij door drugsgebruik onwel zou zijn geworden en mede door [verzoeker] op bed zou zijn gelegd. Dit scenario is nog niet eerder door u en uw cliënt opgeworpen, hoewel dat, indien juist, zéér voor de hand had gelegen. Een verhoor van [verzoeker], [slachtoffer] en een huisvriend, die dit zeven jaar na dato nog zou kunnen bevestigen, acht ik echter niet zinvol. Hierdoor kunnen geen betrouwbare resultaten worden verkregen, nog afgezien van de vraag of valt te verwachten dat celmateriaal wordt achtergelaten op de taille van een onderbroek ingeval iemand als [slachtoffer] op bed wordt geholpen.

Vergelijkend DNA-onderzoek aan haren en celmateriaal in de bemonstering van de onderbroek

U stelt voor om mitochondriaal DNA-onderzoek te doen verrichten aan haren die bij gelegenheid van het zedenonderzoek zijn aangetroffen in het onderzoekslaken en die niet kunnen worden toegeschreven aan [slachtoffer] of [verzoeker], opdat de daarvan verkregen DNA-profielen kunnen worden vergeleken met de DNA-kenmerken in de bemonstering van de taille van de onderbroek van [slachtoffer] voor zover die mogelijk kunnen worden toegeschreven aan een derde celdonor. U miskent echter dat een mitochondriaal DNA-profiel zich niet laat vergelijken met de autosomale DNA-kenmerken in bemonsteringen van de taille. En zelfs dan nog vermag ik niet in te zien hoe dergelijke onderzoeksresultaten van invloed zouden kunnen zijn op de vraag of [slachtoffer] in staat is aan te geven wie de derde celdonor zou kunnen zijn, zoals u betoogt. Ik deel dus de opvatting van de ACAS dat nader forensisch onderzoek naar de bedoelde hoofdharen niet zinvol is.

De aanwezigheid van een plastic laken op de PD

Uw verzoek om de verbalisanten te bevragen naar de aanwezigheid van een laken dat door de verstandelijk gehandicapte [slachtoffer] als van plastic werd beschreven, komt mij overeenkomstig het advies van de ACAS niet zinvol voor. Met dit oordeel wordt geen voorschot genomen op wat getuigen (de verbalisanten) mogelijk zouden kunnen verklaren, hetgeen trouwens niet verboden is in het bestek van deze verzoekprocedure ex art. 461 Sv. Er wordt slechts een oordeel gegeven over de (geringe) waarschijnlijkheid dat het verlangde onderzoek betrouwbare resultaten zal opleveren.

Het verhoor van de zuster van de vader van [slachtoffer] over uitlatingen van de vader van [slachtoffer]

Het verhoor van de zuster van de vader van [slachtoffer] komt mij evenmin zinvol voor. Ook als de ACAS hieromtrent andere informatie op het oog heeft dan waarnaar u in uw verzoek heeft verwezen, zou dit kunnen betekenen dat [slachtoffer] welbewust een verkeerde dader heeft aangewezen c.q. over de verkrachting zelf welbewust heeft gelogen. Over de waarschijnlijkheid van dit scenario heeft de ACAS echter uitspraken gedaan op basis van onder meer een kennisneming van de beelden en het geluid van het studioverhoor. De tijdens het studioverhoor afgelegde verklaringen afdoen als fabricaties verdraagt zich naar het oordeel van de ACAS slecht met de indruk van wetenschappers dat jeugdigen met een verstandelijke handicap het moeilijk vinden om consistent te liegen. Dat de verstandelijk gehandicapte [slachtoffer] hierin zou kunnen zijn gecoacht, verhoudt zich slecht met het moment waarop [slachtoffer] reeds uitspraken deed over het aangegeven misdrijf en het daderschap van [verzoeker], aldus begrijp ik de ACAS. Dit oordeel volg ik. De eventuele verklaring van de zuster van de vader van [slachtoffer], waarvan het bestaan nog niet eerder dan binnen het kader van deze verzoekprocedure is opgeworpen, vormt dan ook geen voldoende aanwijzing dat er mogelijkwijze sprake is van een grond tot herziening.

De beslissing

Een en ander brengt mij tot het oordeel dat nader onderzoek noodzakelijk, noch zinvol is. Ik volg hierin het advies van de ACAS. Bovendien zijn er naar mijn inzicht onvoldoende aanwijzingen dat er mogelijkwijze sprake is van een grond tot herziening. Een en ander betekent dat uw verzoek om nader onderzoek wordt afgewezen.

Deze beslissing is niet aan enig rechtsmiddel onderworpen, doch deze uitkomst belemmert u niet zich met een verzoek tot herziening te wenden tot de Hoge Raad.

Deze beslissing en het advies van de ACAS zullen in geanonimiseerde vorm worden gepubliceerd op de website van de rechtspraak.

Hoogachtend,

D.J.C. Aben
advocaat-generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden